

Inbreng SCO Delft e.o. internetconsultatie

1. Specialisatie jongere en oudere kind

Ja er is behoefte aan duidelijke, inhoudelijke rijke en aantrekkelijke specialisaties binnen de pabo.

Nee dit zou niet ten koste moeten gaan van de bevoegdheid voor groep 1 t/m 8

Er is een wereld te winnen om binnen de huidige regels veel meer aan te sluiten bij affiniteit en interesse van studenten. Dat bevordert het leren. Start bijvoorbeeld juist met de groepen waar de student affiniteit mee heeft en introduceer in het 3^e of 4^e jaar ook kort andere groepen bijvoorbeeld in de vorm van een minor gericht op inzicht in de doorgaande ontwikkelijn binnen de school. De afhakers zitten juist bij die mensen die te vroeg in hun studie in de verkeerde 'bouw' aan de slag moeten. De doorgaande lijn die met de invoering van de basisschool is gerealiseerd moet behouden blijven ook in het opleidingsstelsel.

2. Bekwaam en bevoegd

Het huidige pabo-diploma geeft bevoegdheid voor groep 1 t/m 8. Is de leraar daarmee bekwaam om in iedere groep kundig les te geven? Nee natuurlijk niet. Er is, als het goed is zeker binnen de Opleidingsscholen, een doorgaande lijn van pabo naar schoolbestuur. De leraar wordt in alle facetten en fasen van haar/zijn opleiding begeleid. Daar is intensieve samenwerking tussen pabo en schoolbesturen voor nodig. Dat wordt vervolgd in de inductieprogramma's vanaf het moment van bevoegdheid en dat wordt vervolgd door professionaliseringsprogramma's bij de besturen, gebaseerd op persoonlijke ontwikkelplannen van de leraar.

Door aan specialisatie beperkte bevoegdheid te verbinden, verdwijnt de rol van het schoolbestuur in het overnemen van professionalisering en het ontwikkelen van verdere bekwaamheid van de leraar.

3. Balans rechten voor de leraar en werkgelegenheid voor de leraar

Er zijn positieve geluiden te horen over de beperkte bevoegdheid: het zou leraren een stok in handen geven om tegen de werkgever te zeggen 'ik ben niet plaatsbaar in de onderbouw'.

Dat is een voorbeeld van een bijzonder slechte dialoog tussen leraar en werkgever. De werkgever houdt rekening met affiniteit en bekwaamheid van de leraar. Er zullen vast werkgevers zijn die daar in tekort schieten. Dat is geen reden om deze stok 'bij wet' te gaan regelen. Het vraagt om rijk personeelsbeleid en het ontwikkelen van betere praktijken en voorbeelden tussen besturen.

Uiteindelijk is een beperkte bevoegdheid juist ook voor de leraar zelf in haar/zijn nadeel. Er is sprake van lerarentekort, maar er is ook sprake van krimpscholen. Op krimpscholen is er op een gegeven moment geen ruimte meer voor twee leerkrachten in 7/8. Een werkgever gaat daar tijdig over in gesprek met de leraren: met een diploma dat ook de bevoegdheid voor groep 1 t/m 6 regelt kunnen werkgever en leraar in gesprek gaan over het ontwikkelen van bekwaamheid in de onderbouw. Daar hoeven dan geen ingewikkelde bevoegdheidsstelsels of dure externe nascholingsinstituten aan te pas komen. Is die ruimte er niet, dan rest de leraar slechts verplichte mobiliteit omdat er, mede door haar/zijn beperkte bevoegdheid, geen ruimte meer is binnen die specifieke school of op een andere school binnen dat bestuur.

4. Reikwijdte van deze wet

Deze wet geeft gehoor aan een ingediende motie. We missen samenhangende vragen:

- a. Bekwaamheid en bevoegdheid op de grens van PO en VO voor de doelgroep 10 – 14
- b. Bekwaamheid en bevoegdheid op de grens van kinderopvang voor de doelgroep 0 – 6 jaar

We zien een risico dat, met het aannemen van deze wet voldaan is aan de motie, maar de praktijk vele andere vragen stelt die dringend beantwoord moeten worden. In samenhang met gedachten over specialisatie oudere-jongere kind op de basisschool. Het is een gemiste kans om nu alleen voor dit deel een wet aan te nemen daar een opleidingspraktijk op in te richten zonder de consequenties voor de andere vraagstukken direct mee te nemen.

5. Feminisering

Deze wet zou meer mannen moeten trekken omdat de onderbouw feminisering in de hand werk. Deze formuleringen hebben het frame voor de komende jaren dan alweer vastgelegd: de onderbouw is voor vrouwen, willen mannen het leuk vinden dan krijgen zij kansen in de bovenbouw. Daarmee wordt tekort gedaan aan mannen die graag in de onderbouw willen werken en de vele, vele vrouwen die een zeer sterke affiniteit hebben met de bovenbouw. De toelichting geeft nuances, maar die nuances schieten te kort als er al zo duidelijk een frame wordt gelegd over feminisering in relatie tot de onderbouw. Dat doet onze mensen te kort. En het is pijnlijk voor al die vrouwen die tegen hun zin verplicht langdurige stages hebben moeten doen in groepen waar ze weinig affiniteit mee hadden. Dat moet anders: en dat zou anders moeten kunnen door veel meer rekening te houden met intrinsieke motivatie en eigenaarschap van een student voor haar/zijn studie zonder dat de bevoegdheid ingeperkt wordt

Judith Rook
Algemeen directeur SCO Delft
info@scodelft.nl